

Směrnice o energetické náročnosti budov (EPBD): přehled

Směrnice o energetické náročnosti budov (EPBD) představuje klíčový právní předpis Evropské unie, který slouží jako základ pro rozvoj energetické účinnosti a udržitelnosti v zastavěném prostředí. Směrnice EPBD, která byla přijata s cílem zmírnit emise skleníkových plynů a usnadnit přechod na čisté zdroje energie, prošla významnými změnami, aby byla v souladu s ambiciózními cíli EU v oblasti klimatu. Tato směrnice zdůrazňuje závazek EU dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality v souladu s cíli stanovenými v Pařížské dohodě. Díky svým nedávným revizím směrnice EPBD stanoví komplexní rámec, který utváří budoucí postupy výstavby a renovace budov v celé EU a klade důraz na integraci obnovitelných zdrojů energie, podporu budov s nulovými emisemi a zvyšování standardů energetické náročnosti.

Směrnice EPBD zahrnuje celou řadu ustanovení uvedených v článcích 1 až 12, z nichž každé hraje klíčovou roli při plnění hlavních cílů směrnice. Tyto články společně vytvářejí základ pro podporu energetické účinnosti, snižování emisí skleníkových plynů a podporu rozvoje udržitelných stavebních postupů v EU.

Oblast působnosti (článek 1)	Cílem směrnice je zlepšit energetickou účinnost a snížit emise skleníkových plynů v budovách EU a do roku 2050 dosáhnout nulových emisí. Zahrnuje opatření, jako je stanovení norem energetické náročnosti, podpora obnovitelných zdrojů energie a integrace infrastruktury udržitelné mobility. Kromě toho klade důraz na inteligentní stavební technologie a řešení založená na přírodě, aby bylo dosaženo jejích cílů.
Definice (článek 2)	Článek 2 obsahuje definice klíčových pojmů, které jsou nezbytné pro pochopení a provádění směrnice EPBD. Tyto definice, včetně pojmů jako pasport budov s nulovými emisemi a pasport renovace, zajišťují jasnost a jednotnost výkladu ustanovení směrnice.
Národní plány obnovy budov (článek 3)	Směrnice ukládá členským státům EU, aby do roku 2050 vytvořily národní plány renovace budov zaměřené na energeticky účinné a dekarbonizované stavby. Tyto plány se musí týkat obytných i nebytových budov a stanovit strategie, cíle a časové plány pro zlepšení energetické náročnosti a snížení emisí. Členské státy musí předložit první návrhy do 31. prosince 2025 a každých pět let je

	aktualizovat, zapojit regionální a místní orgány a vést veřejné konzultace.
Metodika a minimální požadavky na energetickou náročnost (články 4 a 5)	Členské státy jsou povinny přijmout metodiku výpočtu energetické náročnosti budov založenou na společném rámci. Tato metodika může být zavedena na národní nebo regionální úrovni. Kromě toho musí být pro budovy stanoveny minimální požadavky na energetickou náročnost, jejichž cílem je dosáhnout nákladově optimální úrovně a zohlednit faktory, jako jsou prvky budovy a kvalita vnitřního prostředí. Tyto požadavky by měly být každých pět let přezkoumávány, aby zahrnovaly pokrok, a musí zahrnovat výjimky pro budovy zvláštního významu nebo určité kategorie, jako jsou průmyslové stavby s nízkou energetickou náročností nebo dočasné budovy.
Nákladově optimální úrovně minimálních požadavků na energetickou náročnost (článek 6)	Směrnice uděluje Komisi pravomoc stanovit rámec pro výpočet nákladově optimálních úrovní minimálních požadavků na energetickou náročnost budov prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci. Do 30. června 2025 musí Komise tento rámec revidovat, aby byl v souladu s vnitrostátními plány v oblasti energetiky a klimatu. Členské státy mají povinnost tento rámec využívat a zohledňovat faktory, jako je potenciál globálního oteplování během životního cyklu a dostupnost energetické infrastruktury. Pokud srovnání ukáže, že stávající požadavky jsou výrazně méně účinné, musí být do 24 měsíců provedeny úpravy.
Požadavky na nové budovy (článek 7)	Směrnice stanoví přísné požadavky na nové budovy a požaduje, aby všechny novostavby splňovaly ve stanovených termínech normy pro nulové emise: <ul style="list-style-type: none"> a. Do 1. ledna 2028 pro nové budovy ve vlastnictví nebo užívání orgánů veřejné správy. b. Do 1. ledna 2030 pro všechny nové budovy. Členské státy se musí zabývat různými aspekty týkajícími se nových budov, včetně kvality vnitřního prostředí, přizpůsobení se změně klimatu, požární bezpečnosti, seizmických rizik, přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením a odstraňování uhlíku v souvislosti s jeho ukládáním v budovách nebo na nich.

<p>Požadavky na stávající budovy (článek 8)</p>	<p>Členské státy jsou povinny zajistit, aby projekty významných renovací zlepšily energetickou náročnost stávajících budov tak, aby splňovaly minimální požadavky. Tyto požadavky by se měly vztahovat buď na celou renovovanou budovu, nebo na jednotlivé prvky, v závislosti na proveditelnosti. Při modernizaci nebo výměně významných prvků obálky budovy musí energetická náročnost pokud možno splňovat minimální normy. Členské státy se vyzývají, aby při významných renovacích zaváděly vysoce účinné systémy, pasivní prvky vytápění a chlazení a standardy kvality vnitřního prostředí. Prioritou musí být také přístupnost pro osoby se zdravotním postižením.</p>
<p>Minimální normy energetické náročnosti (článek 9)</p>	<p>Směrnice ukládá členským státům stanovit minimální normy energetické náročnosti pro nebytové budovy a zajistit splnění stanovených prahových hodnot energetické náročnosti ve stanovených lhůtách. Kromě toho musí členské státy vytvořit trajektorii postupné renovace obytných budov tak, aby do roku 2050 dosáhly nulových emisí, s konkrétními cíli pro snižování spotřeby energie v průběhu času. K dosažení tohoto cíle jsou zapotřebí opatření, jako jsou minimální normy, finanční podpora a technická pomoc, se zaměřením na řešení energetické chudoby a zajištění spravedlnosti ve všech odvětvích. Pro určité kategorie budov jsou stanoveny výjimky a jsou nastíněny mechanismy prosazování, včetně sankcí, které mají zajistit jejich dodržování. Komise bude sledovat pokrok a podle potřeby poskytovat doporučení se zaměřením na optimalizaci financování renovací budov.</p>
<p>Solární energie v budovách (článek 10)</p>	<p>Směrnice ukládá členským státům optimalizovat výrobu solární energie v nových budovách na základě intenzity záření v místě, což usnadňuje nákladově efektivní instalaci solárních technologií. Požaduje zavedení solárních zařízení na nových veřejných a nebytových budovách v konkrétních termínech a podporuje jejich instalaci na stávajících budovách, které procházejí rozsáhlou rekonstrukcí. Členské státy musí zahrnout politiky pro zavedení solární energie do národních plánů renovací a stanovit kritéria pro jejich provádění s ohledem na faktory, jako je typ budovy a její konstrukční</p>

	<p>integrita. Kromě toho mají členské státy za úkol vytvořit komplexní rámec na podporu integrace solární energie do budov, včetně administrativních, technických a finančních opatření.</p>
Budovy s nulovými emisemi (článek 11)	<p>Směrnice stanoví pokyny pro budovy s nulovými emisemi, které se zaměřují na eliminaci emisí uhlíku na místě a umožňují energetickou přizpůsobivost. Členské státy musí zajistit, aby energetická náročnost těchto budov zůstala pod stanovenými prahovými hodnotami, které jsou stanoveny alespoň o 10 % nižší než u budov s téměř nulovou spotřebou energie. U renovovaných budov s nulovými emisemi mohou tyto prahové hodnoty upravit, přičemž musí být zachován soulad s nákladově optimálními a emisními prahovými hodnotami. Kromě toho musí nové nebo renovované budovy s nulovými emisemi získávat energii především z obnovitelných zdrojů, účinného dálkového vytápění nebo bezuhlíkových zdrojů, přičemž v případě potřeby musí být jako záložní zdroj použita energie ze sítě a musí splňovat vnitrostátní kritéria.</p>
Pas obnovy (článek 12)	<p>Směrnice vyžaduje, aby členské státy do 24 měsíců zavedly systém pasů pro renovace založený na společném rámci. Účast je pro vlastníky budov dobrovolná, pokud není povinná. Pasy renovací, vydávané digitálně a případně s certifikáty energetické náročnosti, připravují kvalifikovaní odborníci. Vlastníci budov jsou vyzýváni, aby s odborníky projednali obsah a naplánovali kroky k dosažení nulových emisí do roku 2050. Členské státy by měly poskytnout digitální nástroje pro přípravu pasportů a pokud možno je integrovat s vnitrostátními energetickými databázemi.</p>
Technické systémy budov (článek 13)	<p>Směrnice vyžaduje, aby členské státy stanovily systémové požadavky na technické systémy budov, které se týkají energetické náročnosti a instalace. Předepisuje samoregulační zařízení pro regulaci vnitřního klimatu a zajišťuje zdravé vnitřní prostředí. Nebytové budovy s nulovými emisemi musí být vybaveny monitorováním kvality vnitřního ovzduší. Podporuje také skladování energie, obnovitelné zdroje a postupné vyřazování vytápění na fosilní paliva. Kromě toho nařizuje</p>

	<p>automatizaci budov v nebytových budovách a elektronické monitorování v obytných budovách.</p>
<p>Infrastruktura pro udržitelnou mobilitu (článek 14)</p>	<p>Směrnice vyžaduje infrastrukturu udržitelné mobility v budovách: nebytové budovy s více než pěti parkovacími místy musí mít dobíjecí místa, předpřipravené kabely a parkoviště pro kola. Do roku 2027 musí mít budovy s více než 20 parkovacími místy dobíjecí body. Veřejné budovy potřebují do roku 2033 předkabelování. Obytné budovy s více než třemi parkovacími místy musí mít předkabelování, parkoviště pro kola a alespoň jeden dobíjecí bod. Členské státy musí zjednodušit instalaci dobíjecích míst a sladit politiky s cíli udržitelnosti a integrovat je s městskou mobilitou a plánováním.</p>

Další informace o směrnici EPBD si můžete vyžádat v angličtině.